

Egyetemes egyháztörténelem 1. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Egyetemes egyháztörténelem

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 12 kr.

Tantárgyai: 1.) Egyetemes egyháztörténelem 1. (3 kr.)

2.) Egyetemes egyháztörténelem 2. (3 kr.)

3.) Egyház, állam, lelkiismereti szabadság 1. (3 kr.)

4.) Egyház, állam, lelkiismereti szabadság 2. (3 kr.)

(1.) Tantárgy neve: Egyetemes egyháztörténelem 1.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90% elmélet, 10% gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás Féléves óraszám: nappali: 26 levelező: 8	
A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium (szummatív írásbeli vizsga) A számonkérés anyaga: az órai előadások és a tankönyv vonatkozó fejezeteinek ismerete. A „Számon kérhető évszámok” segédanyag elérhető a főiskola honlapján. https://www.sola.hu/download/segedanyagok/teologia/Egyetemes_egyhaztortenet_1/egyetemes_egyhaztortenet_1_szamon_kerheto_evszamok.pdf A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, minden tágabb témakörből tartalmaz kérdéseket. A zárthelyi írásbeli vizsgára 60 perc áll rendelkezésre. A vizsgára való jelentkezés, a vizsga, (szükség esetén javítóvizsga, ismételt javító vizsga vagy érdemjegy javító vizsga) a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 50. és 50/A. §-a szerint történik. Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés. Az írásbeli vizsgalapon minden feladat végén fel van tüntetve a maximálisan megszerezhető pontszám. Az írásbeli vizsga értékelése a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 51.§-ban rögzített szempontok szerint történik. A hallgatónak lehetősége van arra, hogy írásbeli vizsgadolgozatát az értékelés után megtekintse és arról az oktatóval konzultáljon.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus anyaga és célja A tárgy alapvetően a mintegy kétezzer esztendőes kereszténység fordulatokban és tanulságokban igen gazdag történelmét mutatja be a kezdetektől a reformációig. Célunk az, hogy a hallgatók elsősorban az eszmei és történeti összefüggéseket próbálják megérteni és ne csak egy száraz adathalmazból készüljenek fel a vizsgára, noha nyilvánvaló, hogy a valóban átfogó ismeretek megszerzéséhez és az eredményes vizsgákhoz bizonyos mértékig ezekre az egyébként lexikálisan könnyebben ellenőrizhető, tényszerű konkrétumokra is szükség van.	
Témakörök: 1. A kereszténység kialakulása és kezdetei. A Római Birodalom társadalmi, politikai és vallási helyzete Jézus születése idején. 2. A kereszténység helyzetének alakulása 313-ig, a nagy konstantini fordulatig.	

3. A keresztény gnoszticizmus kialakulása és a dogmaharcok kezdetei.
4. A kereszténység a Római Birodalomban az államvallássá alakulásig (380).
5. A pápai hatalom kialakulása, az egyetemes zsinatok.
6. A frank és a német szövetség szerepe a pápaság felemelkedésében.
7. Az investitúraharc és a pápai világuralom kora.
8. A keleti kereszténység története az egyházszakadásig.
9. Az inkvizíció bevezetése, kiterjedése és működése Európában.
10. Az előreformáció.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

- Tonhaizer Tibor: *Egyetemes egyháztörténelem*, Spalding Alapítvány, Biatorbágy, 2014. ISBN 9789638942494
- Heussi, Karl: *Az egyháztörténet kézikönyve*, Osiris Kiadó, Budapest, 2000. ISBN 9633796865

Ajánlott irodalom:

- Colijn, Jos: *Egyetemes egyháztörténelem*, Iránytű Kiadó, Budapest, 2001. ISBN 9639055085
- Gergely Jenő: *A pápaság története*, Kossuth Kiadó, Budapest, 1982. ISBN 9630918633
- Szántó Konrád: *A katolikus egyház története I–III*, Ecclesia, Budapest, 1983. ISBN 9633634156

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- A kereszténység történelmének átfogó ismeretét.
- Az eseménytörténeten túl teológiai és eszmei tanulságok ismeretét.
- A kapcsolódó szakmai viták és az alapvető szakirodalom ismeretét.

b) képességei

- Képes a szakterületéhez tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.
- Képes a forráskritikára.
- Képes arra, hogy akár előszóban, akár írásban összefoglalja saját álláspontját, tudományos igénnyel érveljen mellette, vagy dialógusban, vitában vegyen részt.

c) attitűdje

- Meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti meggyőződést.
- A kurzus célja a történelemszemlélet fejlesztése és a történelmi tudatosságra nevelés.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban ne sértsen.
- Véleménye kifejezése során elutasít és nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Köbel Szilvia** habilitált főiskolai docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Holló Péter** tanársegéd